

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága
mint felülvizsgálati bíróság
Pfv.VI.20.006/2010/3.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Czikray Tamás Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Czikray Tamás ügyvéd által képviselt I.r., II.r., III.r. és IV.r. felpereseknek a K. L. polgármester által képviselt I.r., a dr. Hajzer László ügyvéd által képviselt III.r. és az L. I. ügyvezető által képviselt IV.r. alperesek ellen szerződés teljesítése iránt a Sátoraljaújhelyi Városi Bíróság előtt 7.P.20.316/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2.Pf.21.735/2009/3. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az I.-IV.r. felperesek által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2010. évi május hó 18. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

I n d o k o l á s :

A felperesek tulajdonát képezi a perbeli ingatlan. A környék szennyvízcsatorna hálózata kiépítésének munkálatait a Víziközmű Társulat II.r. alperes szervezte meg, amelynek az I.r. felperes is tagjává vált. A társulat megbízásából a kivitelezési munkákat a III.r. alperes végezte. A kivitelezési munkákra 2001. és 2002. évben került sor, 2002. szeptember 25-én megtörtént a csatornahálózat műszaki átadása-átvétele.

A társulat jogutód nélkül megszűnt, a cégnyilvántartásból 2008. január 15-i hatállyal törlésre került. A szennyvízhálózat az I.r. alperes tulajdonát képezi, amelyet üzemeltetésre átadott a IV.r. alperes részére.

A kiviteli tervek szerint a szennyvízcsonkot, amelyre az egyes ingatlanok tulajdonosai ráköthetnek, a telekhatár közelében kellett elhelyezni. A kivitelező az ingatlantulajdonosok kérésére egyes

esetekben a szennyvízcsonkot máshol helyezte el. Így a felperesek ingatlana esetében a telekhatáron való elhelyezést akadályozta a támfal, amely a felperesi ingatlan mellett húzódik. A kivitelezési munkák során ezért az I.r. felperes megállapodott a kivitelezést végzővel abban, hogy ha a támfalat nem tudják áttörni, akkor a szennyvízcsonkot a támfal elé, az ingatlan előtt fekvő közterületen helyezik el. A megállapodásra tekintettel a szennyvízcsonk az I.r. alperes tulajdonában lévő ingatlanon került elhelyezésre. A megvalósulási terv és a geodéziai bemérés már itt jelzi a szennyvízcsonk helyét.

A felperesek több ízben jelezték az I.r. alperesnek, hogy a szennyvízcsonkuk pontos helyét nem találják. 2006. őszén ezért az I.r. alperes géppel ásást végzett a területen és feltárta a szennyvízcsatornát, amelyet a felperesi ingatlan támfalától mintegy 3-4 méterre találtak meg. Azért, hogy a bekötéshez újabb kiásást már ne kelljen végezni, az elkészült vezetékhez becsatlakoztattak két db. műanyag csövet és azt a helyet ahol a tényleges bekötésre, illetve a tisztítóidom elhelyezésére majd szükség lesz, egy a földből kiálló csővel jelezték a támfaltól mintegy 1,2 m-re elhelyezve azt. A felperesek a saját ingatlanukon belül a szennyvízcsatorna bekötéséhez szükséges munkálatokat nem végeztették el, így a szennyvízbekötés nem történt meg. A tisztítóidom a polgármesteri hivatalban a felperesek részéről átvehető, miután a felperesek a közműfejlesztési hozzájárulást korábban már rendben megfizették.

A felperesek kereseti kérelmüket először a Ptk. 305/A. §-ára és 306. §-aira alapították. Előadták, hogy a szennyvízcsonk kialakítására nem került sor, hibás teljesítés történt. 39. sorszám alatti beadványukban pedig a felperesek azt kérték, hogy a bíróság egyetemenlegesen kötelezze az alpereseket arra, hogy a szennyvízcsonkot az ingatlanuk északi részén, a telekhatáron helyezték el. Előadták, hogy a kiviteli tervek szerint a telekhatárra kellett volna a szennyvízcsonkot elhelyezni. A felperesek ugyan hozzájárultak ahhoz, hogy ez közvetlenül a támfal előtt történjen meg, a kivitelezés során azonban a szennyvízvezeték mintegy 3-4 m-re a telekhatártól ledugózták és a bekötésre alkalmas szennyvízcsonk kialakítása nem történt meg.

Az I.r. alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a felperesek az I.r. alperessel nem álltak jogviszonyban. Kétségtelen, hogy az eredeti tervektől eltérően került kialakításra a felperesek ingatlana előtt a szennyvízcsonk, azonban a felpereseknek van csatlakozási lehetősége. Az I.r. alperes tulajdonában álló közterületre az I.r. alperes a szennyvízelvezetéshez szolgálmi jogot is biztosít a felperesek kérésére. A felperesek kötelezettsége, hogy a saját területükön a

szennyvízhálózatot kiépítsék és csatlakoztassák a település szennyvízhálózatára.

A IV.r. alperes ellenkérelme szintén a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy a felperesi ingatlan szennyvízhálózatra történő csatlakoztatásának az volt az akadálya, hogy a 2005. évben leadott felperesi megrendelés ellenére a felperesek az ingatlanukon a csatlakozáshoz szükséges feltételeket nem biztosították.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította és a felpereseket egyetemlegesen kötelezte az I.r. alperes javára perköltség fizetésére. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesek az időközben megszűnt társulattal álltak jogviszonyban. A víziközmű társulat az alapszabályában meghatározott feladatait végrehajtotta és az elkészült művet a tulajdonos önkormányzat részére átadta, ideértve az érdekeltségi hozzájárulással összefüggő követeléseket is. A már megszűnt társulat és a III.r. alperes között létrejött szerződés határozta meg a kivitelezés rendjét. Ennek alapján az ingatlanokhoz egy rácsatlakozási pontot kellett kiépíteni. Ennek kiépítése a kiviteli tervektől eltérően, de a felperesek esetében is megtörtént. A felperesek a IV.r. alperessel, mint üzemeltetővel akkor kerülnek majd szerződéses kapcsolatba, ha a rákötést végrehajtják és ezzel az ingatlanukon keletkező szennyvizet a szennyvízcsatornába vezetik.

A közműves ivóvízellátásról és a közműves szennyvízelvezetésről rendelkező 38/1995. (IV.5.) Korm. rendelet 21. §-a értelmében a törzshálózatba történő bekötéshez szükséges bekötővezeték létesítését, annak a már üzemeltetett törzshálózatra való rákötését a szolgáltató köteles a megrendelő költségére elvégezni, vagy elvégeztetni. A csatlakozási pont rendelkezésre áll. A geodéziai bemérés pontosan rögzítette, hogy a csatlakozási pont nem a kiviteli terveknek megfelelően került kialakításra, azonban az I.r. felperes elismerte, hogy 2001. évben, amikor a kivitelezés történt hozzájárult ahhoz, hogy a telekhatáron lévő mintegy 3 m széles támfal áttörése helyett a támfal elé helyezze le a kivitelező a szennyvízcsatlakozási pontot. Az I.r. felperes állítása szerint az általa kijelölt hely mintegy 60 cm-re a támfal előtt volt található, ugyanakkor a tényleges megvalósítás során mintegy 2,5-3,5 méterrel távolabb történt meg a csatlakozási pont elhelyezése, de mindkét pont önkormányzati ingatlanon található. A felpereseknek a kivitelezés során észlelniük kellett, hogy a támfal nem került megbontásra, illetve hogy nem közvetlenül a támfal elé helyezték el a szennyvízcsonkot, ez ellen azonban a kivitelezés során nem tiltakoztak, így a szennyvízcsonk jelenlegi elhelyezéséhez hozzájárultak. Az átadás után öt év elteltével már nem kérhetik szavatossági igényként a tervek szerinti kialakítást.

Az elsőfokú bíróság szerint a peradatokból az is megállapítható volt, hogy a csatlakozási pont keresésekor a csatlakozáshoz szükséges munkálatok egy részét elvégezték, a szűkítő beépítésre került, csak a felállítás nem készült el és a tisztítóidomot nem helyezték el.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogilag releváns tényállást helyesen állapította meg és abból helyes jogi következtetéseket vont le. A felperesek valójában a szerződés teljesítését kérték, amelyet az időközben megszűnt víziközmű társulattal kötöttek. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a szerződésben foglaltakat a szerződő felek módosították és e módosításhoz az egyéb érdekeltek, így a kivitelező és az I.r. alperes is hozzájárultak. Ennek megfelelően került sor a szerződés teljesítésére, ezt igazolja az is, hogy a megvalósulási tervben már a módosított tartalomnak megfelelően rögzítették a kialakult állapotot, tehát a szennyvízcsonk helyét. Erre tekintettel a felperesek már nem kérhetik, hogy a kivitelezés az eredeti tervek szerint történjen meg. A másodfokú bíróság a felperesek bizonyítási indítványát a Pp. 235. § (1) bekezdésére alapítottnak elutasította.

A jogerős ítélet ellen a felperesek éltek felülvizsgálati kérelemmel. Elsőlegesen kérték, hogy a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet változtassa meg és a kereseti kérelemnek adjon helyt, másodlagosan pedig a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték. Előadták, hogy valójában a kiviteli tervekben szereplő szennyvízcsonk a felperesi ingatlan esetében nem került kiépítésre annak ellenére, hogy a felperesek is befizették a szükséges hozzájárulást. Az önkormányzati ingatlanon húzódik a szennyvízvezeték, amelyet a kivitelezők ledugóztak és ehhez kellene a felpereseknek a saját költségükön csatlakozniuk. A felperesek nem vitatták, hogy az I.r. felperes hozzájárult ahhoz, hogy a csonk elhelyezése közvetlenül a támfal előtt történjen, de a kiviteli terv módosítására nem került sor és a megvalósítási terv nem eszerint készült el, hiszen a kivitelezés során nem közvetlenül a támfal előtt helyezték el a szennyvízcsonkot. Ily módon a felperesek álláspontja szerint az alperesek nem teljesítették a szerződésben foglaltakat.

A felperesek fenntartották azt az előadásukat is, hogy már 2002-ben benyújtották a megrendelést a szennyvízelvezető rendszerhez való csatlakozáshoz, nemcsak 2005. évben került erre sor. Ebben a vonatkozásában iratellenes tehát a jogerős ítélet. A felperesek egyéb perbeli nyilatkozataikat is változatlanul fenntartották, így kifogásolták, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítási indítványuknak

nem adott helyt, és álláspontjuk szerint megsértette a Pp. 221. §-át is, mert nem indokolta meg az elutasítás okát.

Az alperesek írásbeli ellenkérelmet nem nyújtottak be és a tárgyaláson sem jelentek meg.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperesek kereseti kérelme arra irányult, hogy az alperesek a szennyvízcsonkot a telekhatáron helyezték el, figyelemmel arra, hogy a kiviteli tervek szerint így kellett volna a kivitelezőnek eljárnia. Tartalmát tekintve a felperesek hibás teljesítés iránti igényt terjesztettek elő, azt állítván, hogy a kivitelező III.r. alperes mint a felperesekkel szerződő víziközmű társulat teljesítési segédje nem a szerződésben foglaltak szerint járt el, illetve, hogy ezért az I.r. alperes, a szennyvízhálózat tulajdonosa is felelősséggel tartozik. A kivitelezés 2001-2002. évben történt, a felperesek a kereseti kérelmüket 2007-ben terjesztették elő, így a Ptk. 308. §-ában, illetve 308/A. §-ában foglalt jogvesztő határidőket elmulasztották.

Jogszerűen utaltak arra az eljáró bíróságok, hogy a szerződő felek a szennyvízcsatorna létesítésében közreműködő érdekeltek hozzájárulásával a Ptk. 240. § (1) bekezdése szerint a szerződés tartalmát közös megegyezéssel módosították. Az I.r. felperes hozzájárult ahhoz, hogy a támfal előtt kerüljön az ingatlana bekötésére szolgáló szennyvízcsonk elhelyezésre. A peradatok alapján megállapítható, hogy a kivitelezés során a szennyvízvezeték a felperesi telekhatártól mintegy 3-4 méterre ledugózták, a felperesek azonban ezt a tényleges kivitelezési módot tudomásul vették, azzal szemben csak évekkel később léptek fel. Megfelel a valóságnak a felperesek felülvizsgálati kérelmében tett azon előadás, hogy már 2002-ben kezdeményezték a szennyvízbekötést, a periratok alapján azonban e folyamat arra tekintettel akadt el, hogy a felperesi ingatlanon a szennyvízbekötéshez szükséges munkálatok elvégzése nem történt meg.

Kétségtelen, hogy a felperesek megfizették a szükséges érdekeltségi hozzájárulást és ennek alapján jogosultságot szereztek arra, hogy a kiépített szennyvízhálózatra rácsatlakozhassanak. A perben elhangzott tanúvallomások alapján arra is utalás van, hogy az önkormányzat által végzett feltárás során a támfalhoz közel eső helyig a bekötéshez szükséges előkészítő munkálatok elvégzése utólagosan megtörtént. Mindenképp elmondható, hogy a rákötés műszaki feltételeinek megteremtésében az I.r. alperest és a felpereseket a Ptk. 277. § (4) bekezdése alapján együttműködési kötelezettség terheli. Különösen fennáll ez akkor, ha bebizonyosulna, hogy a közös megegyezéssel kialakított szennyvízcsonkra a bekötés a kialakított formában műszakilag csak

rendkívül nagy költséggel lenne kivitelezhető. A jelen perben azonban a felperesek a szerződés teljesítésére, illetve a hibás teljesítésre alapuló igényeiket a kifejtettek alapján már nem érvényesíthetik. Erre tekintettel a bizonyítási indítványukat a másodfokú bíróság jogszerűen mellőzte.

A felperesek az eljáró bíróságok által megállapított tényállást, illetve a bíróságok mérlegelését támadták. A Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati ügyekben követett töretlen gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. Felülmérlegelésre csak igen kivételesen akkor kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan maradt, iratellenes vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz. Az adott esetben ez nem állapítható meg.

A kifejtettek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet nem találta jogszabálysértőnek, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesek felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, azonban az alperesek a tárgyaláson nem jelentek meg, írásbeli ellenkérelmet nem terjesztettek elő, így a felülvizsgálati eljárással költségük nem merült fel. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a felpereseknek a perköltségben való marasztalását mellőzte.

Budapest, 2010. május 18.

Dr. Wellmann György sk. a tanács elnöke, Tamáné dr. Nagy Erzsébet sk. előadó bíró, dr. Puskás Péter sk. bíró.